

Toimi näin, jos punkki puree

Poista punkki rauhallisesti

- Tartu punkkiin mahdollisimman läheltä ihon pintaa teräväkärkisillä pinseteillä tai kynsin ja vedä sitä tasaisella liikkeellä varovasti ulospäin kunnes punkki irtoaa.
- Älä peitä punkkia rasvalla tai muulla vastaavalla. Tämä saa punkin oksentamaan iholle ja lisää tartuntariskiä.
- Desinfioi puremakohta antiseptisellä aineella.
- Merkitse punkin poistopäivä kalenteriin, jotta se on tarvittaessa myöhemmin tiedossa.

Puremakohdan punoitus ja kutina ovat yleistä

- Kutinaa voi lievittää hydrokortisonivoiteella.
- Kudosaarsytyksestä johtuva punoitus ja kutina häviävät muutamassa päivässä.

Jos punkin imukärsä tai osa eturuumiista jää ihoon:

- **Tämä ei lisää tautiriskiä** (esim. borrelioosi), joten ihoon jääneitä osia punkista ei tarvitse irroittaa väkisin.
- Voit desinfioida aluetta päivittäin ja hoitaa punoitusta antibakteerisella voiteella. Jos alue tulehtuu hankalasti, ota yhteys sairaanhoitajaan tai lääkäriin.

Pelkän punkin pureman vuoksi ei tarvita antibioottikuuria.

- Puutiaisaivotulehdusta aiheuttava TBE-virus siirtyy ihmiseen muutamassa minuutissa, sillä se sijaitsee punkin suuosissa. TBE-virusta kantaa kuitenkin vain n. 1–2 punkkia sadasta (1–2%) taudin riskialueilla. TBE:tä ei hoideta antibiootein.
- Borrelia-bakteerin siirtyminen ihmiseen vie 1–2 vrk, sillä bakteeri sijaitsee punkin suolistossa. Tästä johtuen säännöllinen punkkisyyni ehkäisee borrelian tarttumisen tehokkaasti.

Ota yhteyttä lääkäriin, jos

- puremakohdassa on yli 5 cm:n läpimittainen laajeneva, usein rengasmainen punoitus, kun puremasta on kulunut yli viikko.
- puremakohtaan syntyy lymfosytooma, eli hyvänlaatuinen punoittava tai sinertävä pehmeä kasvannainen
- 7–21 päivän kuluttua punkin puremasta ilmaantuu kuumeilua, päänsärkyä tai pahoinvointia.

Lue lisää suojautumisesta THL:n verkkosivuilta

thl.fi/puutiaisaivotulehdus

thl.fi/borrelia

Lisätietoja

[Lue lisää suojautumisesta THL:n verkkosivuilta.](https://thl.fi/puutiaisaivotulehdus)

Yhteystiedot

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
thl.fi | @THLorg